

محسن بهاروند

سفیر پیشین ایران در لندن

محمد جواد ظریف یک شوک جدید بر جسم نیمه جان مباحث سیاسی در ایران وارد کرد. همین یک نکته کافی است که ظریف و سخنانش این است که او و اقداماتش را در چارچوب منافع ملی بنگریم. نگاه جناحی، انتخاباتی و حزبی به سخن ظریف و سایر دیپلمات‌های حرفه‌ای، جفایی جبران‌ناپذیر در حق آنان و در حق کشور است. نه او و نه هیچ دیپلمات حرفه‌ای و با سابقه دیگری در پی تضعیف دولت یا تقویت یک جناح به نفع دیگری نیست. به جای تلاش برای تخریب شخصیت دیپلمات‌ها و حمله به شخص آنها سعی کنیم آنها را درک کنیم و ببینیم آیا در سخن آنها چه نکته‌ای برای تأمین منافع ملی و ایران نهفته است. نمی‌توان پیشداوری کرد و رای به درستی کامل یا نادرستی سخنی داد. اصلاً قضاوت کار درستی نیست. نکته‌ای را که در جامعه موج ایجاد می‌کند باید به بحث گذاشت و آن را موضوع بحث کرد تا هم جامعه از خمودگی و بی‌تفاوتی خارج شود و هم افکار مختلف و متناقض در یک محیط آرام و با نشاط به هم نزدیک شوند. همین یک نکته ظریف که «سیاست خارجی باید بر اساس امکانات تنظیم شود، نه بر اساس آرزوها» موضوع خوبی است که می‌توان آن را با حسن‌نیت و برای یک خروجی سازنده به بحث گذاشت. ظریف گفت آرزو و آرمان نداشته باشیم. ظریف گفت چون امکانات نداریم آن را ایجاد نکنیم و چون مرتکب آن امکانات نگاه کنید، بعد برنامه‌ریزی شخص من این است که منظور ظریف این بود که سیاست خارجی یک امر عینی و اجرایی است. در هر لحظه از زمان باید اهدافی را برای آن تعریف کنید که دست یافتنی باشد. سیاست خارجی یک مسأله ذهنی و یک موضوع اجرایی است. پس باید ابتدا به امکانات نگاه کنید، بعد برنامه‌ریزی کنید و سپس گزارش عینی و واقعی به مردم بدهید که تا چه حد به این اهداف دسترسی پیدا کرده‌اید. در حوزه‌های دیگر هم همین طور است. اخیراً معاون وزارت نیرو اعلام کرد، امکان تأمین آب با همین امکانات برای دو میلیارد نفر وجود دارد. یا دیگری در عرض یک هفته قصد رفع مشکلات کشور را می‌کند. یا برای رفع مشکل مسکن یک سال و دو سال در نظر گرفته می‌شود. این مسأله نباید به سکه رایج تبدیل شود. این را باید درک کرد، اما در سیاست خارجی بیان آرزو بدون در نظر گرفتن امکانات، حساسیت دو چندان دارد. جهانی شدن و ایجاد دهکده جهانی مرکب از همه کشورها، سیاست‌ها و روش‌ها را به طرز شگفت‌انگیزی به هم پیوند زده است. تجارت، بانکداری، پیشرفت و توسعه کشورها به شدت جهانی، بین‌المللی و جمعی شده است. هیچ کشوری در انزوا پیشرفت نکرده است. باید اعتماد جامعه بین‌المللی را به ایجاد مختلف جلب کرد و در درون آنها جا گرفت تا بتوانیم به توسعه کشور کمک کنیم. پس ابتدا باید موضوع و تلاشگر و قابل پیش‌بینی باشیم تا جهان به ما اعتماد کند. پله پله باید امکانات ایجاد کنیم و برای گذر از یک پله به پله دیگر بر اساس امکانات خود این پله‌ها مراحل را تعریف کنیم. لازم نیست وقتی در پله پنجم هستیم اقداماتی انجام دهیم که مربوط به پله پنجاهم یا صدم است. لازم نیست وارد تقابلاتی شویم که توان تأمین هزینه آن را نداریم. هر کشوری می‌تواند وارد یک جنگ شود ولی هر کشوری قادر به تأمین هزینه‌های یک جنگ نیست. سیاست خارجی که بر اساس آرزوها تنظیم شده، سیاست خارجی هزینه محور است نه سیاست خارجی منافع محور. هزینه‌های چنین سیاست خارجی بر گرده مردم می‌افتد و آنها هر روز فقیرتر خواهند شد. چون بیان زودهنگام آرزوها و اقدامات مقطعی در سیاست خارجی بدون تمهید و تأمین امکانات آن باعث بی‌اعتمادی و ترس دیگران شده و به دشمنان فرصت می‌دهد که علیه کشور اقدام کرده و هزینه‌ها را افزایش دهند و بانکداری، تجارت خارجی و در نهایت توسعه کشور را با مانع و مخاطره روبه‌رو کنند. در چنین شرایطی، دولت مجبور است مختصر درآمدهای خود را صرف مقابله با تهدیدهای خارجی کند و بالاخره نتیجه همه اینها عقب ماندگی کشور از قافله پیشرفت و توسعه است که بزرگ‌ترین زیان دیده چنین دوری ملت و مردم خواهند بود. چرا ما هوشمند نباشیم. آرمان‌ها و آرزوها انسان‌ها و ملت‌ها را زنده نگه می‌دارند. اما اقدام‌های آرزویی در سیاست خارجی، تیری در پهلو آرمان‌ها و آرزوهاست. راه رسیدن به آرمان‌ها و آرزوها عبور از مسیر واقع‌گرایانه و تحمل سختی‌های آن است. در سیاست خارجی باید قدم به قدم بر اساس امکانات موجود اقدام کرد ولی هدف رسیدن به آرزوها و آرمان‌هاست.

خبر

کلیات لایحه واردات خودروهای کار کرده تصویب شد

نمایندگان در نشست علنی مجلس شورای اسلامی در جریان رسیدگی به کلیات لایحه دوفوریتی الحاق موادی به قانون ساماندهی صنعت خودرو، با ۲۲ رأی موافق، ۴ رأی مخالف و ۳ رأی ممتنع از مجموع ۲۲۶ نماینده حاضر در جلسه موافقت کردند. روح‌الله عباسپور در توضیح کلیات لایحه مذکور، گفت: در حال حاضر خودروسازی دو مشکل کیفیت خودرو و قیمت تمام شده را دارد و برای ارتقاء کیفیت خودرو، کاهش قیمت تمام شده، همکاری با مراکز علمی و دانشگاهی و رقابت با خودروسازی جهانی باید واردات خودرو صورت گیرد. سخنگوی کمیسیون صنایع و معادن مجلس با بیان اینکه دو خودرو ساز کشور بازار را انحصاری تلقی می‌کنند، بیان کرد: با واردات خودرو، خودرو ساز داخلی دیگر نمی‌تواند خودروی بی‌کیفیت ارائه کند و در رقابت با خودروی خارجی نسبت به ارتقاء کیفیت و کاهش قیمت توجه خواهد داشت.

مر ترضی مکی در گفت‌وگو با «آرمان ملی»:

توافق موقت گزینه مطلوب ایران نیست

بعید نیست رئیس‌جمهور بعدی آمریکا یک ترامپ دیگر باشد و زیر میز بزند

احتمال توافق ایران و کشورهای غربی بیش از گذشته است

واقعیت مهم این است که اگر رویکردی که ما امروز در پیش گرفته‌ایم در گذشته در دستور کار قرار داشت قطعاً برجام در دو سال گذشته احیا شده بود و نیاز نبود که ما با خواسته‌های حداقلی به دنبال توافق با کشورهای غربی باشیم. ما در دو سال گذشته خواسته‌هایی را مطرح کرده‌ایم که امروز خبری از این خواسته‌ها نیست و امروز و تنها به دنبال حل و فصل مشکلات با ژانسی اتمی هستیم. بدون تردید مسیری که ما در دو سال گذشته برای مذاکره با غرب در پیش گرفتیم مسیر درستی نبود و به نوعی یک فرصت سوزی بود. ما باید به سمتی حرکت می‌کردیم که از همه راه‌ها برای احیای برجام و به نتیجه رسیدن مذاکرات استفاده می‌کردیم. در چنین شرایطی این احتمال وجود داشت که گشایش‌های ایجاد شود و اهرم‌های فشار از دست آمریکا برای فشار بیشتر به ایران گرفته شود. در شرایط کنونی توافقاتی که بین ایران و کشورهای غربی صورت گرفته باعث شده امیدواری‌ها نسبت به گشایش‌های احتمالی آینده به خصوص در زمینه مذاکره با غرب بیشتر از گذشته شود.

با توجه به اینکه آمریکا به تعهدات خود در زمینه برجام پایبند نبود و به رغم آنکه همه کشورهای غربی در سال ۲۰۱۵ به یک جمع‌بندی درباره پرونده هسته‌ای ایران رسیدند اما در نهایت آمریکا از آن خارج شد چه تضمینی وجود دارد که در شرایطی که ایران و آمریکا به یک توافق موقت دست پیدا کنند که از اعتبار و ضمانت‌های کمتری برخوردار است دوباره با حضور یک رئیس‌جمهور دیگر آمریکا از این توافق موقت خارج نشود؟

برجام در واقع به اراده ایران و کشورهای غربی امضا شد و هیچ ضمانتی برای اراده طرفین وجود نداشت. بدون تردید اگر ضمانتی در این زمینه وجود داشت ترامپ نمی‌توانست از این توافق خارج شود. هرگونه توافق دیگری به غرب نیز با همین وضعیت مواجه خواهد بود. به همین دلیل ما باید از حداقل و حداکثر فرصت‌های موجود برای احیای برجام استفاده کنیم. این احتمال وجود دارد که رئیس‌جمهور بعدی آمریکا یک جمهوری خواه و یا یک ترامپ و یا شبیه به ترامپ باشد و دوباره زیر میز بزند و توافق نامه را نفی کند. با این وجود روند تحولات جهانی به اندازه‌ای سریع است که می‌تواند در یک سال و نیم باقی مانده از عمر دولت بایند فرصت‌های جدیدی نصیب ایران شود که ایران بتواند از این فرصت‌ها به سود خود استفاده کند. ایران باید از کوچک‌ترین فرصت‌ها حداکثر استفاده را کند و امیدوار باشد که در مدتی که از عمر دولت بایند باقی مانده گشایش‌هایی رخ بدهد که ایران بتواند از این گشایش‌ها برای حل چالش‌های اقتصادی و تثبیت موقعیت منطقه‌ای خود حداکثر استفاده را کند.

گزینه توافق موقت گزینه مطلوب ایران نیست

و ایران به دنبال این بود که با احیای برجام یک شوک اقتصادی به اقتصاد کشور بدهد و امیدواری‌ها نسبت به رفع تحریم‌ها باعث رونق اقتصادی در کشور شود. این در حالی است که در توافق موقت احتمالی چنین شریایی وجود نخواهد داشت و خواسته‌های ایران به صورت حداقلی دنبال خواهد شد. از سوی دیگر در شرایطی که ایران و آمریکا به یک توافق موقت دست پیدا کنند سایه تهدید و تحریم همچنان بر سر ایران خواهد بود که این وضعیت خوشایند جمهوری اسلامی نخواهد بود

توافق احتمالی بین ایران و کشورهای غربی دارای چه ویژگی‌هایی است؟

گمانه‌زنی‌هایی که درباره توافق موقت بین ایران و کشورهای غربی وجود دارد پیرامون ویژگی‌ها و چگونگی این توافق است که آیا این توافق کم در برابر کم خواهد بود یا زیاد در برابر زیاد. این سخن به معنای این است که هرچه ایران از فعالیت‌های هسته‌ای خود کم کند به همان اندازه پول‌های بلوکه شده ایران آزاد شده و یا معافیت‌هایی برای فروش نفت درباره ایران در نظر گرفته خواهد شد. از سوی دیگر این موضوع که ایران به چه میزان می‌تواند تحریم‌ها را دور بزند و نفت خود را بفروشد به شکلی که مورد مواخذه آمریکا و کشورهای غربی قرار نگیرد نیز حائز اهمیت است. واقعیت این است که گزینه توافق موقت گزینه مطلوب ایران نیست و ایران به دنبال این بود که با احیای برجام یک شوک اقتصادی به اقتصاد کشور بدهد و امیدواری‌ها نسبت به رفع تحریم‌ها باعث رونق اقتصادی در کشور شود. این در حالی است که در توافق موقت احتمالی چنین شرایطی وجود نخواهد داشت و خواسته‌های ایران به صورت حداقلی دنبال خواهد شد. از سوی دیگر در شرایطی که ایران و آمریکا به یک توافق موقت دست پیدا کنند سایه تهدید و تحریم همچنان بر سر ایران خواهد بود که این وضعیت خوشایند جمهوری اسلامی نخواهد بود. این در حالی است که اگر کشورهای اروپایی و آمریکا نخواهند برجام احیا شود یا دو طرف به این سمت حرکت کنند این گزینه تنها گزینه پیش رو خواهد بود.

نگره

ماجرای مذاکرات محرمانه چیست؟

حشمت‌ا... فلاح پیشه: آمریکادنبال آتش‌بس نانووشته است فریدون مجلسی: گفت‌وگوهای محرمانه در مرحله حساسی قرار دارد بنا بر ادعای رسانه آمریکایی آکسیوس، ایران و آمریکا در حال انجام مذاکراتی محرمانه در کشور عمان هستند. ادعای این رسانه در شرایطی مطرح می‌شود که طی یک ماه اخیر، موجی از گزارش‌ها و پالس‌های مثبت در ارتباط با تنش‌زدایی پرونده هسته‌ای ایران مخابره شده است. همزمان با خبر ویژه آکسیوس، در پایان نشست جدید فصلی شورای آژانس، قطعنامه‌ای علیه ایران صادر نشده است. با این تفسیر، بر سرش مهم این است که سیگنال‌های جدید و مثبت، چه معنایی دارند و آیا می‌توان از آمادگی برای توافق سخن به میان آورد؟

ایران، اولویت چهارم آمریکاست

یک تحلیلگر مسائل بین‌الملل در خصوص مذاکرات غیرمستقیم بین ایران و ایالات متحده و تبعات احتمالی این مذاکرات گفت: آنچه که تحت عنوان مذاکرات بین ایران و آمریکا مطرح است، تنها در یک بخش قابل تکیه نیست. آن هم بخشی است که به مذاکرات تبادل زندانیان و آزادسازی منابع مسدود شده ایران مرتبط است. اما این بخش اصلاً ربطی به برجام ندارد. طرفین می‌دانند که تاریخ انقضای برجام سپری شده و آنچه که تحت عنوان برجام شناخته می‌شود قابل احیای نیست. ایران پس از حجم بالای هزینه‌هایی که متقبل شده، حاضر نیست زیر بار محدودیت‌های دوران برجام برود، مگر اینکه توافقی با جبران هزینه‌های وارد شده به ایران، شکل بگیرد. حشمت‌ا... فلاح پیشه اظهار کرد: شرط مهم دیگر در برجام جدید، پایداری آن و تصویب آن توسط کنگره آمریکاست. این موضوع نیز عملی نیست؛ بنابراین عملاً موضوع احیای برجام مطرح نیست. آنچه که ضمن مذاکرات پنهان و پیدای طرفین ایرانی و آمریکایی مطرح می‌شود، حرکت به سمت یک توافق نانووشته است؛ توافق نانووشته‌ای که در عمل اقدامات ایران و آمریکا را به حالت تعلیق درمی‌آورد. حتی طرفین الزامی هم نخواهند داشت این موضوع را تبدیل به یک متن مکتوب کنند. در این قرارداد، طرف آمریکایی می‌پذیرد که چشم خود را روی برخی مرادفات اقتصادی ایران ببندد و بخشی از منابع مسدود شده ایران را بازگرداند، همچنین فرصت حضور ایران در بازار نفت فراهم می‌شود. در طرف مقابل ایران در قالب همین توافق نانووشته، سطح کلی غنی‌سازی را در حد فعلی حفظ می‌کند و به سمتی نمی‌رود که به ادعای آمریکایی‌ها خطرناک است. رئیس کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس دهم در خصوص چالش‌های دستیابی به چنین توافقی بیان کرد: مهم‌ترین چالش از ناحیه اسرائیل است که به دلایل متعددی سعی دارد اقدامات‌انذایی علیه برنامه هسته‌ای ایران انجام دهد. وی با اشاره به خارج شدن ایران از فهرست اولویت‌های سیاست خارجی آمریکا گفت: «در حال حاضر، ایران تبدیل به اولویت چهارم در حوزه سیاست خارجی آمریکا شده است. اولویت نخست، جنگ اوکراین است. شکست اوکراین، شکست غیرمستقیم آمریکا و ناتواست. اولویت دوم آمریکا، روسیه است. آمریکایی‌ها عزم خود را جزم کرده‌اند، روسیه را از جمع ابرقدرت‌های جهان خارج کنند. اولویت سوم، چین است. زیرا چین رقیب منطقه‌ای آمریکا به حساب می‌آید و بخش اعظم سیاست‌های تجاری اقتصادی آمریکا را تحت‌الشعاع قرار داد. در نهایت اولویت چهارم آمریکا، ایران است.»

گفت‌وگوهای محرمانه در مرحله حساسی قرار دارد

یک تحلیلگر مسائل بین‌الملل درباره مذاکرات محرمانه ایران و ایالات متحده اظهار داشت: تا زمانی که مذاکرات به شکل غیرمستقیم باشد، چندان امیدبخش نخواهد بود. مذاکره، نیاز به استقلال و شهادت رویارویی دیپلمات‌های طرفین دارد. اینکه مذاکرات پشت پرده انجام شود را مفید نمی‌بینم. اما فارغ از اینکه این مذاکرات در چه سطحی انجام می‌شود، اگر نتیجه مذاکرات بتواند از جنگ و تحریم پیشگیری کند و مشکلات اقتصادی را حل کند، مذاکرات به نفع کشور است.

فریدون مجلسی درباره لزوم حل اختلافات ایران و ایالات متحده در سطح منطقه گفت: در سطح مسائل منطقه‌ای، حضور ایران خارج از مرزهای کشور، مورد توجه است. این حضور، زمانی، با هدف مبارزه با داعش بود که مورد تشویق و تایید نیروهای غربی هم بود. اما فعالیت‌های منطقه‌ای ایران در سطح لبنان، سوریه و فراتر از آن در یمن، موجب نگرانی غربی‌ها شد و آنها احساس کردند، اسرائیل به نوعی تحت محاصره قرار گرفته است. اعراب با زنگی مسأله خودشان با اسرائیل را تبدیل به مسئله ایران و اسرائیل کرده‌اند. وی افزود: صادر نشدن قطعنامه جدید علیه ایران، در نشست شورای حکام، نشانه‌ای است از اینکه گفت‌وگوهای محرمانه در جریان است. در واقع حتی یک هشدار هم به ایران داده نشده است. شاید علت این رفتار شورای حکام این باشد که نگرانی‌هایی در خصوص قطع گفت‌وگوهای محرمانه وجود دارد یا گفت‌وگوها در مرحله بسیار حساسی است.

احمد کریمی اصفهانی:

مردم قوتی در این مجلس ندیدند

می‌گیرند و می‌سنجند. طبعاً اگر هر قوه‌ای خوب کار نکند، این مسأله اثرش را روی انتخابات بعدی می‌گذارد. عضو جبهه پیروان خط امام و رهبری اظهار کرد: مجلس در دوره‌ای که گذشت عملکرد ضعیفی را از خود نشان داد و مردم قوت و قدرت از عملکرد این مجلس مشاهده نکردند بنابراین این موضوع نیز یکی از معیارهایی خواهد بود که مردم زمان انتخابات آن را لحاظ خواهند کرد و براساس تصمیم می‌گیرند که به چه کسی رأی دهند.

یک فعال سیاسی اصولگرا درباره تأثیر عملکرد دولت بر رأی مردم در انتخابات مجلس گفت: قطعاً این طور نیست که عملکرد هر دستگاهی منحصرأ مربوط به خودش باشد؛ به عبارت دیگر قوت و ضعف یک قوه بر سایر قوا نیز اثر می‌گذارد. این اصل فقط در ایران نیست بلکه در همه کشورهایی که انتخابات در آنها برگزار می‌شود، همین مسأله صادق است. احمد کریمی اصفهانی افزود: وقتی قوه مجریه یا قوه مقننه نتواند پاسخگو باشد و حداقل‌های زندگی مردم را